

KORRALDUS

31.10.2025 nr 13-5/25-123

Maareformi käigus kasutusvaldusesse antud maa osaline omandamise lubamine (Saare ja Hiiu maakonnas)

Maa ja Ruumiamet palus 23.10.2025 kirjaga nr 7-1/25/16188 (*kiri*) Eesti Geoloogiateenistuse arvamust maardlaga või piiranguvööndiga kattaval alal Saare ja Hiiu maakonnas maareformi käigus kasutusvaldusesse antud maa võõrandamise võimalikkuse kohta. Juhul kui võõrandamine pole võimalik, palute seisukohta, kas kasutusvalduse lepingut on võimalik pikendada. Kirjas on nimetatud katastriüksused Putke (tunnus 47801:005:0542) ja Põlluvahe (tunnus 63902:001:0633).

Vastavalt maareformi käigus kasutusvaldusesse antud maa omandamise seaduse § 3 lõikele 2 võib kasutusvaldaja maad, mis sisaldab maavara maapõueseaduse tähenduses, omandada valdkonna eest vastutava ministri loal. Loa andmise või sellest keeldumise otsustab valdkonna eest vastutav minister kooskõlas maapõueseadusega, arvestades maavarale juurdepääsu ja maavara kaevandamisväärseks säilimise tagamise vajadust.

Kliimaministri 14.12.2024 käskkirjaga nr 1-2/24/507 „Volitus Eesti Geoloogiateenistusele maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks loa andmiseks ja planeeringute kooskõlastamiseks“ on Eesti Geoloogiateenistusele antud volitus anda lube MaaPS §-des 14 ja 15 nimetatud maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks.

MaaPS § 14 lõike 2 alusel Kliimaministeerium või kliimaministri volitusel Kliimaministeeriumi valitsemisala riigiasutus, kelle ülesanne on geoloogiline kaardistamine ning geoloogilise teabe säilitamine ja kättesaadavuse tagamine, võib lubada maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavat tegevust üksnes juhul, kui kavandatav tegevus:

- 1) ei halvenda maavara kaevandamisväärseks säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda;
- 2) halvendab maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegevus ei ole püsiva iseloomuga või
- 3) halvendab maavara kaevandamisväärseks säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegemist on ülekaaluka avaliku huviga ehitisega, sealhulgas tehnovõrgu, rajatise või ehitusseadustiku tähenduses riigikaitse ehitise ehitamisega, mille jaoks ei ole mõistlikku alternatiivset asukohta, või tegemist on elektrituruseaduse tähenduses taastuvat energiaallikat kasutava elektrienergia tootmiseseadme ja seonduva taristu ehitamisega.

EGT vaatas üle kirjas nimetatud katastriüksused ning asjakohased märkused on esitatud alljärgnevalt.

1. Saare maakond, Muhu vald, Vahtraste küla, Putke KÜ (tunnus 47801:005:0542)
 - Putke katastriüksus kattub täielikult Muhu savimaardla (maavarade registri registrikaart nr 440) keraamilise savi aktiivse reservvaru plokiga 1 ning osaliselt Lõetsa turbamaardla (maavarade registri registrikaart nr 428) hästilagunenud turba passiivse reservvaru plokiga 5.
 - Katastriüksust ei ole võimalik võõrandada, kuid kasutusvalduse lepingu pikendamine on võimalik.
2. Hiiu maakond, Hiiumaa vald, Suuremõisa küla, Põlluvahe KÜ (tunnus 63902:001:0633)
 - Põlluvahe katastriüksus kattub Partsi savimaardlaga (registrikaart nr 449) piirneva keraamilise savi prognoosvaru plokiga 2.
 - Katastriüksust on võimalik võõrandada.

EGT-l on alust arvata, et Putke katastriüksuse võõrandamine võib halvendada maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda. Sellest tulenevalt ei ole võimalik katastriüksust võõrandada.

MaaPS § 15 lõike 1 punkt 1 ning § 14 lõike 2, kliimaministri 14.12.2024 käskkirja nr 1-2/24/507 „Volitus Eesti Geoloogiateenistusele maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks loa andmiseks ja planeeringute kooskõlastamiseks“ ning majandus- ja taristuministri 10.03.2022 käskkirja nr 46 „Eesti Geoloogiateenistuse põhimäärus“ § 9 ja § 11 lg 7 alusel otsustan:

1. Mitte lubada Saare maakonnas Muhu vallas Vahtraste külas asuva Putke katastriüksuse (tunnus 47801:005:0542) kinnisasja võõrandamist kasutusvaldajale, kuid lubada kasutusvalduse lepingu pikendamist.
2. Lubada Hiiu maakonnas Hiiumaa vallas Suuremõisa külas asuva Põlluvahe (tunnus 63902:001:0633) kinnisasja võõrandamist kasutusvaldajale.
3. Korraldus teha teatavaks Maa- ja Ruumiametile.

Korralduse peale on võimalik esitada vaie Eesti Geoloogiateenistusele haldusmenetluse seaduses sätestatud tähtajal, tingimustel ja korras või kaebus halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tähtajal, tingimustel ja korras.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Sirli Sipp Kulli
Direktor

Janno Kuusik
Maavarade registri osakonna spetsialist
5866 8676 Janno.Kuusik@egt.ee